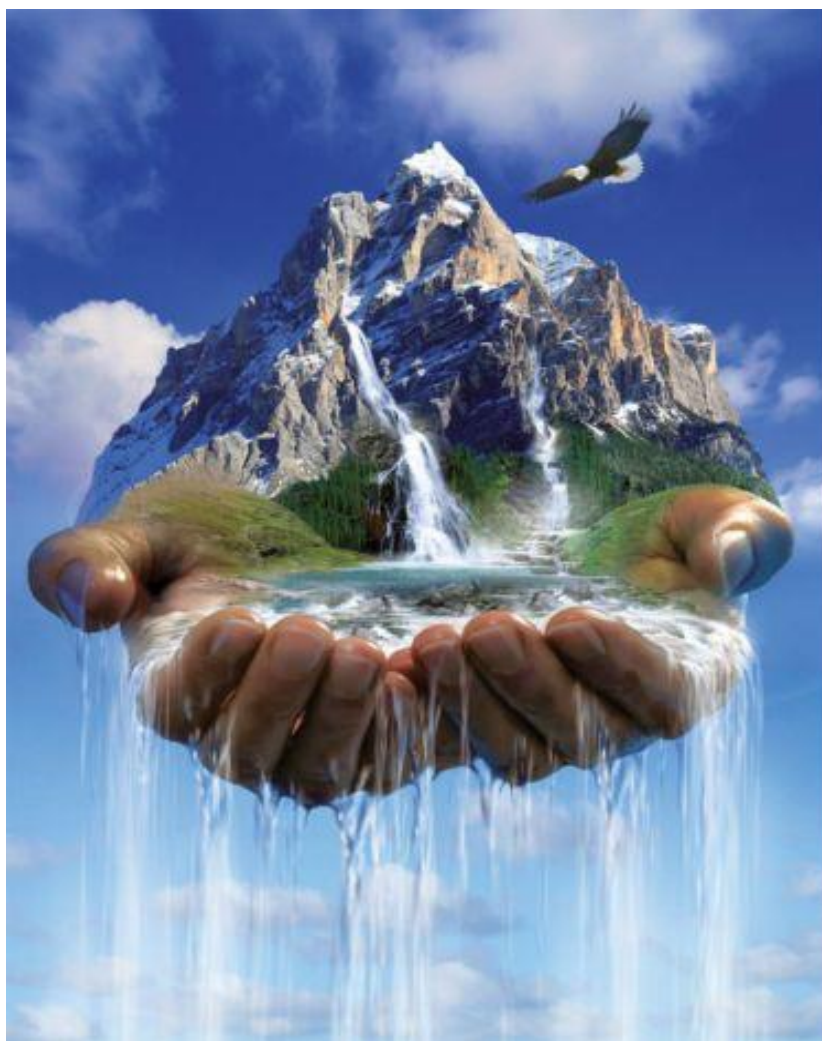

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ**

*(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)*

13 березня 2024 р

м. Київ

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ**

**ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ**

*(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)
13 березня 2024 р.*

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

**м. Київ
2024**

небезпечних відносять відходи, речовини або вироби, які містять, складаються або забруднені ПХД, на рівні концентрацій 50 мг/кг або більше.

На 2021 р. перелік хімічних підприємств за даними ДСНС включав 609 промислових об'єктів, на яких зберігалось або перероблялось понад 219 тис. тонн токсичних речовин, у тому числі 3,2 тис. тонн хлору та 177,8 тис. тонн аміаку. Найбільшу кількість підприємств хімічної промисловості мають такі міста як Чернігів, Суми та Шостка на півночі, Черкаси, Шебелинка, Кременчук, Рівне та Біла Церква в центральній Україні, спільна агломерація Северодонецька, Рубіжного та Лисичанська в Луганській області на сході. Всі ці підприємства постраждали в ході повномасштабної агресії. Так, зокрема, за березень-травень 2022 р. було зафіксовано 5 випадків витоку аміаку (м. Чернігів, м. Суми, м. Северодонецьк, м. Маріуполь, м. Бахмут) та один витік азотної кислоти (80 тонн, м. Рубіжне).

Інша проблема, з якою ми може стикнутися, – це бронебійні танкові снаряди із збідненим ураном. Ці снаряди, зокрема, використовуються в танках M1 Abrams та Challenger-2. Такі снаряди також вироблялись в СРСР, і не можна виключити, що їх використовують російські війська.

Управління відходами, що виникли на території України внаслідок руйнування об'єктів інфраструктури, а також відходами знищеної військової техніки та озброєння, є важливим міжгалузевим завданням, успішне вирішення якого дозволить мінімізувати ризики для здоров'я людини та середовища життєдіяльності.

ЩОДО ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ГЕРОГІЄНИ В КУРСІ ВІКОВОЇ ГІГІЄНИ

Станкевич Т.В., Гаркавий С.І., Швагер О.В

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ.

За даними ООН у світі неупинно відбуваються демографічні зміни та прогнозується, що в найближчі десятиліття кількість людей у віці 65 років і старше на Планеті буде більш ніж удвічі більшою – з 761 мільйона 2021 р. до 1,6 мільярда 2050-го. Чисельність людей, старших за 80 років, зростатиме ще швидше. Про це йдеться в опублікованій 12 січня 2023 р. доповіді Департаменту ООН з економічних і соціальних питань, у якій наголошується, що старіння населення залишається визначальною глобальною тенденцією нашого часу. Дитина, яка народилася 2021 р., найімовірніше, проживе в середньому майже на 25 років більше, ніж людина 1950 р. народження. При цьому жінки за тривалістю життя випередять чоловіків у середньому на 5 років.

На сьогодні кількість людей похилого віку (65 років і старше) складає 19% в Європі та 16% в Північній Америці, а до 2050 р. показники зростуть до 28% і 23% відповідно. У 1965 р. в світі було 129 мільйонів осіб старше 65 років; наразі їх майже 750 мільйонів, й очікується, що до 2100 р. ця цифра сягне 2,5 мільярда. Згідно з доповіддю, цим змінам сприяли прогрес у сфері медичних послуг, розширення доступу до освіти і скорочення народжуваності.

Демографічний зсув, що відбувається на наших очах, має супроводжуватися переосмисленням усталеної соціально-економічної політики й практики.

Учасники конференції під назвою «Населення і розвиток: забезпечення прав і вибору», що була організована Європейською економічною комісією ООН і Фондом ООН у галузі народонаселення (ЮНФПА) 19 жовтня 2023 р. також підкреслили, що демографічна трансформація та старіння населення вже відбувається, й це чинить серйозний вплив на суспільство загалом і на права кожної людини зокрема.

Україна не є виключенням: населення старіє, показник народжуваності зменшується, а очікувана тривалість життя – зростає. Відповідно зростає частка населення похилого (пенсійного) віку й скорочується частка молоді та осіб працездатного віку. Ще у 2006 р. фахівці Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України імені М.В. Птухи провели багатоваріантний демографічний прогноз загальної чисельності та статеві-вікового розподілу населення України до 2050 р. Згідно з цим прогнозом до 2050 р. майже третина населення в Україні буде старше 60 років.

За даними Державної служби статистики в Україні станом на 1 січня 2021 р. кількість людей віком 65-69 років – складала 2376281, 70-74 років – 1846666, 75-79 років – 1063736, 80 років і старше – 1924507 осіб із загальної кількості 41418717 осіб в державі. Станом на 1 січня 2022 р. кількість людей віком 65-69 років складала 2390027, 70-74 років – 1912572, 75-79 років – 1000345, 80 років і старше – 1928162 осіб із загальної кількості 40997698 осіб. Отже, лише за один рік кількість осіб похилого віку в Україні збільшилась від 17,41% до 17,64%. Тому подовження дієздатного, активного життя населення є необхідним для існування країни. А це означає, що набуває актуальності геронгієна, як розділ геронтології, що вивчає вплив умов життя на процес старіння людини, розробляє заходи, спрямовані на попередження патологічного старіння, і створює умови для забезпечення населенню тривалого, дієздатного, здорового життя, яке б приносило користь суспільству.

В складних умовах сучасності, на фоні військової небезпеки та ситуації невизначеності, в Україні спостерігається демографічна криза, яка набуває тенденції довготривалої й негативної перспективи для держави. Тому, на тлі цих невпинних демографічних змін геронгієна є перспективним напрямком та є необхідною складовою у підготовці майбутніх фахівців з громадського здоров'я.